

Essay

Det faglige skøn i et magtperspektiv

Af Anne Mette Møller, lektor, ph.d., Institut for Organisation, CBS

Magtudredningen 2.0

I Danmark har vi i den offentlige sektor ansat store grupper af fagprofessionelle, som i deres møde med borgerne både fungerer som fagpersoner og repræsentanter for deres organisation og det offentlige system. Selvom der er tale om meget forskellige faggrupper – eksempelvis socialrådgivere, sygeplejersker, skolelærere og politifolk – så har de noget centralt til fælles, nemlig at de i mødet med borgerne skal bruge deres faglige dømmekraft og udøve et fagligt skøn.

Som andre offentligt ansatte udfører fagprofessionelle deres arbejde inden for rammerne af en lovgivning (fx Folkeskoleloven eller Lov om Social Service), der sætter rammerne for, hvad de kan, skal og må. I nogle tilfælde udstikker lovgivningen relativt klare regler, men ofte er lovgivningen formuleret i relativt brede vendinger, der efterlader de fagprofessionelle med et til tider meget stort fortolkningsrum i forhold til at handle og træffe beslutninger. Faglige skøn kan både omhandle formelle afgørelser – fx en vurdering af, hvilken lovbestemt kategori en borger tilhører, og dermed hvilke rettigheder og pligter der gælder, men faglige skøn kan også omhandle alle mulige andre små og store beslutninger og handlinger i mødet med borgerne. For mange fagprofessionelle handler arbejdet i mindre grad om at følge regler og træffe formelle beslutninger og i højere grad om løbende at vurdere, hvad en given situation kalder på, og handle derefter.

Det giver mening, fordi det på mange områder er umuligt på forhånd at tage højde for alle de konkrete omstændigheder, der kan gøre sig gældende i praksis. Samtidig kan fagprofessionelles beslutninger og handlinger kan have store konsekvenser for borgerne. Derfor er det vigtigt at interessere sig for, hvorvidt og hvordan de fagprofessionelle forvalter den magt, de er givet, på en ordentlig og forsvarlig måde.

I den første magtudredning for mere end 20 år siden blev dette tema behandlet i bogen *Det magtfulde møde mellem system og klient* (Järvinen, Larsen og Mortensen 2002). Desværre var det ikke kun opmuntrende læsning. Analyserne i bogen pegede blandt andet på, at de fagprofessionelles vurderinger – i dette tilfælde på social- og beskæftigelsesområdet – ikke alene var baseret på deres faglige viden og den gældende lovgivning, men også på moralske vurderinger, forestillinger om normalitet og uformelle såvel som formelle kategoriseringer, som i mange tilfælde stemte dårligt overens med borgernes egen problemforståelse. Fagprofessionelle vurderinger og

kategoriseringer indebærer med andre ord en klientliggørelse, hvor borgerne formes efter systemet frem for omvendt (Järvinen og Mik-Meyer 2003).

Samtidig er fagprofessionelles rolle i evig forandring, blandt andet som følge af forskellige styringstendenser. Blandt andet vi i årene fra den første magtudredning til nu set en forandring i fagprofessionelles rolle som eksperter til facilitatorer, idet det i dag i højere grad er borgeren selv, der regnes for ekspert i eget liv og forventes at indtage en aktiv rolle (Järvinen og Mik-Meyer 2012; Mik-Meyer 2018; Mik-Meyer og Silverman 2019). I løbet af de sidste 20 år er der også kommet langt større fokus på tværprofessionelt samarbejde på de fleste velfærdsområder, både i Danmark og internationalt (Gilbert, Yan og Hoffman 2010), ligesom vidensgrundlaget for praksis på mange områder været genstand for stor debat, som følge af den såkaldte evidensbølge (Bhatti, Hansen og Rieper 2006; Hansen og Rieper 2009; A. M. Møller 2018, 2019).

På denne baggrund er det både naturligt og vigtigt, at Magtudredningen 2.0 genbesøger spørgsmålet om den magt, der ligger i det faglige skøn. Forskningsmæssigt ved vi heldigvis en del om dette tema. Dermed har vi også nogle gode bud på, hvorfor det går galt i den forstand, at magten i det faglige skøn ikke altid forvaltes forsvarligt. Det handler både om vilkårene for arbejdet og om faglige normer og praksis.

Vilkår for fagprofessionelles arbejde: krydspres, usikkerhed og følelsesmæssige belastninger

I praksis står fagprofessionelle til regnskab over for en lang række aktører – herunder borgere, pårørende, kollegaer, samarbejdspartnere, organisationen såvel som den politiske ledelse, deres profession og den bredere offentlighed (Hupe og Hill 2007). Derfor oplever mange fagprofessionelle også at befinde sig i et krydspres mellem mange forskellige mål, værdier, forpligtelser og forventninger, som ofte kan være i konflikt med hinanden. Det kan fx være en oplevelse af konflikt mellem professionelle og politiske eller organisatoriske værdier og mål, eller mellem praktiske realiteter og borgernes behov (Lipsky 2010; Maynard-Moody og Musheno 2022; Noordegraaf 2015).

Samtidig er der altid en grundlæggende usikkerhed forbundet med at udøve faglige skøn. Særligt i mere komplekse sager og situationer er der sjældent kun én rigtig måde at handle på. Typisk vil der også være forskellige perspektiver på, hvori problemet består – eller hvad der er den rette "diagnose" – og måske er der flere ting i spil på én gang (Abbott 1988; Schön 1983). I nogle tilfælde kan man drøfte sagen med

kollegaer, men ofte er der ikke tid til at stoppe op – den eller de fagprofessionelle må handle i situationen og først bagefter reflektere over, om man gjorde det rigtige eller med fordel kunne have gjort noget andet. Det er imidlertid et spørgsmål, som sjældent har et klart svar: Uanset hvor meget viden og erfaring, fagprofessionelle har at trække på, kan de sjældent få sikkerhed for, at de traf det rette valg. Det kaldes også for ”skønnets byrde” (Molander og Grimen 2010; A. M. Møller 2022).

Endelig er arbejdet ofte også følelsesmæssigt krævende og indebærer, at man kan håndtere både egne og andres følelser professionelt. De følelsesmæssige aspekter kan være en kilde til stor tilfredshed i arbejdet, men kan også, hvis man ikke lykkes med det, give anledning til en oplevelse af utilstrækkelighed, som i sidste ende kan føre til kynisme eller udbændthed (Guy, Newman og Mastracci 2014; Monrad 2016).

Fra forskningen ved vi, at nogle fagprofessionelle vil forsøge at håndtere presset gennem såkaldte coping- eller mestringsstrategier, hvor man fx skyder genvej ved ikke at forholde sig til borgerne som individer, men lynhurtigt placerer dem i nogle uformelle kategorier og behandler dem per automatik (Baviskar og Winter 2017; Lipsky 2010; Winter og Nielsen 2013). Andre vælger at gøre sig særligt umage over for udvalgte borgere for at føle, at de gør deres arbejde godt nok, og nogle ender med at bruge personlige ressourcer – fx deres egen tid, penge eller netværk – på at hjælpe, hvis de oplever at systemet ikke slår til (Lavee 2020).

Sådanne strategier kan, uanset hvor ubevidste eller velmenende de er, medføre en uønsket forskelsbehandling af borgerne (Jilke og Tummers 2018; Maynard-Moody og Musheno 2012; Zacka 2019). Som samfund forventer vi, at fagprofessionelle til en vis grad gør forskel på de borgere, de møder – deres opgave er jo netop at forholde sig til den konkrete situation og agere med udgangspunkt i de specifikke omstændigheder, der gør sig gældende. De skal med andre ord behandle lige situationer lige og ulige situationer ulige. I et magt- og retssikkerhedsperspektiv er det imidlertid helt afgørende, at fagprofessionelles beslutninger og handlinger – og dermed en eventuel forskelsbehandling – er funderet i faglig viden og dømmekraft og ikke i forsøget på at håndtere umulige arbejdsvilkår.

Derudover er det væsentligt at være opmærksom på, at oplevelsen af konfliktende krav, dilemmaer og følelsesmæssigt pres i arbejdet i nogle tilfælde kan medføre

alvorlige reaktioner som fx udbrændthed, forråelse og moralsk stress, med højt sygefravær og stor medarbejderomsætning til følge (Guy, Newman og Mastracci 2014; Kim og Stoner 2008; Vaaben, Olesen og Gylling 2023). Det kan skabe et endnu større pres på de medarbejdere, der bliver tilbage og skal kompensere for fraværet af erfarne kolleger, og føre til endnu større problemer i form af usaglig forskelsbehandling og manglende kvalitet i arbejdet. Fagprofessionelles arbejdsvilkår kalder med andre ord på opmærksomhed. Hvis presset bliver for stort, er det både de fagprofessionelle selv, den enkelte borger og samfundet, der betaler prisen.

Udviklingen i faglige normer og praksis: området for udsatte børn og unge som eksempel

Når det gælder spørgsmålet om den magt, der ligger i udøvelsen af faglige skøn, er det ikke nok at se på vilkårene for arbejdet – vi må også interessere os for selve skøn-udøvelsen. Problemer med ubegrundet forskelsbehandling af borgerne og andre kritisable forhold kan nemlig også skyldes udfordringer i forhold til vidensgrundlag og faglige normer. Set i et internationalt perspektiv er fagprofessionelle i Danmark overvejende godt klædt på – fx er amerikanske politifolk ofte kun på skolebænken i få måneder, mens deres danske kollegaer uddanner sig i årevis (Oberfield 2014). I kraft af deres uddannelse besidder fagprofessionelle en specialiseret faglig viden, som i kombination med praktisk erfaring giver blik for nuancer og evne til at navigere i den store kompleksitet, der kendetegner deres fagområde såvel som lovgivningen og skiftende politiske og organisatoriske prioriteringer – i hvert fald i princippet.

Vi forventer som udgangspunkt, at fagprofessionelle i deres skøn-udøvelse trækker på flere forskellige former for viden, herunder teoretisk, forsknings- og erfaringsbaseret viden samt kendskabet til den enkelte borger (A. M. Møller 2022). I praksis hviler skøn-udøvelsen dog ikke altid på et fagligt og sagligt grundlag. Den første magtudredning viste som nævnt, at også moralske forestillinger og sociale stereotyper spillede en væsentlig rolle. Fra nyere forskning ved vi, at det fortsat kan være tilfældet (Cecchini 2018; Cecchini og Harrits 2021; Harrits 2019; Harrits og Møller 2014; M. Ø. Møller 2016). Alligevel tyder meget på, at der trods alt er sket en udvikling i forventningerne til fagprofessionelles viden og praksis i de mellemliggende år. Her er udviklingen på området for udsatte børn og unge et godt eksempel.

Området for udsatte børn og unge er kendetegnet ved, at sagerne ofte har en høj grad af kompleksitet, samtidig med at barnets situation hele tiden udvikler sig. Derfor efterlader lovgivningen på området også et stort skønsmæssigt råderum til de fagprofessionelle, både ift. at vurdere, om der er et problem, hvori problemet består, og hvad der skal til for at løse det. Her er det afgørende for både barnet eller den unge og deres forældre, om de fagprofessionelle omkring sagen vurderer, at problemerne kan løses med lidt hjælp i hverdagen, eller om der er behov for anbringelse uden for hjemmet – som vel at mærke kan ske enten med eller uden forældrenes samtykke.

Nogenlunde samtidig med den første magtudredning udkom SFI-rapporten "Tærskler for anbringelse", som analyserede socialrådgiveres ræsonnementer og beslutninger i en række fiktive men virkelighedstro sager vedrørende børn og unge i udsatte positioner (Egelund og Thomsen 2002). Rapporten konkluderede, at sagsbehandlernes vurderinger bar også præg af vilkårlighed, manglende systematik og et fravær af faglig viden – hvad forfatterne omtalte som "kundskabsinaktivitet". Ud over den hårde kritik af socialrådgivernes faglighed har området også været udsat for vedvarende kritik fra Ankestyrelsen og Rigsrevisionen, som pegede på stadigt stigende udgifter, manglende (viden om) effekten af indsatser og manglende retssikkerhed for borgerne (fx Ankestyrelsen 2010; Statsrevisorerne og Rigsrevisionen 2016a, 2016b).

Kritikken har over årene affødt en række tiltag med henblik på at opnå bedre styring og sammenhæng mellem udgifter, indsatser og effekter. Blandt andet indførte man i lovgivningen en række nye proces- og dokumentationskrav understøttet af et fælles it-system (DUBU), og samtidig kom der med den førnævnte evidensbevægelse et stærkt øget fokus på vidensgrundlaget for praksis. Udviklingen blev af flere aktører set som et opgør med såkaldte "privatpraktiserende" professionelle, der opererede på baggrund af "tavs" eller "usynlig" viden, til fordel for et nyt ideal om "udtrykt" faglighed (A. M. Møller 2018, 2019), hvormed de fagprofessionelles faglighed forventes at være langt mere synlig: De skal kunne redegøre for, hvilket vidensgrundlag de agerer på, forklare deres faglige ræsonnementer og løbende dokumentere deres beslutninger og handlinger og, i videst muligt omfang, effekterne heraf. Hermed er fagligheden også i højere grad blevet et kollektivt og organisatorisk anliggende.

Selvom de mange forskellige tiltag bestemt ikke har været uproblematisk og også har givet anledning til megen kritik, er der alt andet lige tegn på, at de faglige normer

og praksis på feltet faktisk har ændret sig i løbet af de sidste 20 år. Det kan vi blandt andet se af de foreløbige resultater fra et aktuelt forskningsprojekt, som er en direkte gentagelse af Egelund og Thomsens undersøgelse fra 2002. Det tyder nemlig på, at deltagerne i den nye undersøgelse i højere grad går til opgaven i fællesskab, går mere systematisk til værks, udfordrer hinandens ræsonnementer og mere direkte trækker på forskellige former for faglig viden, herunder teori, forskningsbaseret viden og relevant praksiserfaring (Bengtsson m.fl. 2024).

Hvad mangler vi at vide?

Spørgsmålet om, hvorvidt og hvordan vilkårene såvel som de faglige normer for skønsudøvelse forandrer sig over tid er værd at forfølge, også på andre områder – ikke mindst i lyset af andre udviklingstendenser. Et vigtigt opmærksomhedspunkt i den forbindelse er betydningen af den relativt høje medarbejderomsætning, vi ser på nogle områder. Meget tyder på, at en af de bedste veje til at øge kvaliteten i fagprofessionelles skønsudøvelse er stærke faglige fællesskaber (Brandsen 2018; A. M. Møller og Grøn 2023). En stor udskiftning blandt medarbejderne kan imidlertid gøre det vanskeligt at opbygge en fælles faglighed og skabe et trygt rum for deling af viden, erfaringer, tvivl og usikkerhed (A. M. Møller 2018, 2021). Dermed bliver det også sværere at tilknytte nye medarbejdere og skabe grobund for vedvarende faglig udvikling.

Et andet opmærksomhedspunkt gælder udviklingen af de lovgivningsmæssige rammer for fagprofessionelles arbejde. Den nye *barnets lov* giver fx fagprofessionelle på området større beføjelser og dermed større magt, men stiller samtidig krav om, at fagprofessionelle i langt højere grad inddrager børn og unge i beslutninger om deres egen sag.¹ Dermed er der behov for ny viden ift. hvordan man bedst gør dette i praksis såvel som kritiske perspektiver på betydningen af "inddragelse" og de bredere implikationer af denne ambition. Også på andre områder er det relevant at følge sådanne lovgivningsmæssige ændringer over tid, herunder hvorvidt de afspejler, udfordrer eller initierer forandringer i faglige normer og viden, hvordan de implementeres i praksis, og hvilken betydning det har for borgerne og samfundet.

¹ <https://www.sbst.dk/boern/videnscenter-om-boerneinddragelse-og-udsatte-boerns-liv>

Litteratur

- Abbott, Andrew Delano. 1988. *The system of professions: an essay on the division of expert labor*. Chicago: University of Chicago Press.
- Ankestyrelsen. 2010. *Udfordringer i sagsbehandlingen på området for udsatte børn og unge*. Ankestyrelsen.
- Baviskar, Siddhartha og Søren C. Winter. 2017. Street-Level Bureaucrats as Individual Policymakers: The Relationship between Attitudes and Coping Behavior toward Vulnerable Children and Youth. *International Public Management Journal* 20(2): 316–53. doi:10.1080/10967494.2016.1235641.
- Bengtsson, Tea Torbenfeldt, Sofie Hentze-Pedersen, Kirstine Karmsteen og Anne Mette Møller. 2024. Transformations of Caseworkers' Child Welfare Assessments Over Time: A Replication Study Using Vignettes to Track Changes in Practice. I Porto.
- Bhatti, Yosef, Hanne Foss Hansen og Olaf Rieper. 2006. *Evidensbevægelsens udvikling, organisering og arbejdsform: En kortlægningsrapport*. AKF-Forlaget. <http://curis.ku.dk/ws/files/15320254/evidens.pdf> (15. maj 2015).
- Brandsen, Mads, red. 2018. Nye veje mod professionelle læringsfællesskaber. Dafolo. <https://www.dafoloforlag.dk/dk/skole/indskoling/nye-veje-mod-professionelle-laringsfallesskaber--7200> (22. maj 2024).
- Cecchini, Mathilde. 2018. *The Healthy Child and the Child at Risk: The Formation and Transformation of Health, Risk and Non-Risk Identities in the Encounter between Policy, Teachers and Pupils*. PhD Dissertation. Politica.
- Cecchini, Mathilde og Gitte Sommer Harrits. 2021. The Professional Agency Narrative –Conceptualizing the Role of Professional Knowledge in Fronline Work. *Journal of Public Administration Research and Theory* (muab021). doi:10.1093/jopart/muab021.
- Egelund, Tine og Signe Andrén Thomsen. 2002. *Tærskler for anbringelse: en vignetundersøgelse om socialforvaltningernes vurderinger i børnesager*. Kbh.: Socialforskningsinstituttet.
- Gilbert, John H. V., Jean Yan og Steven J. Hoffman. 2010. A WHO Report: Framework for Action on Interprofessional Education and Collaborative Practice. *Journal of Allied Health* 39 Suppl 1: 196–97.

- Guy, Mary E., Meredith A. Newman og Sharon H. Mastracci. 2014. *Emotional Labor: Putting the Service in Public Service*. Routledge.
- Hansen, Hanne Foss og O. Rieper. 2009. The Evidence Movement: The Development and Consequences of Methodologies in Review Practices. *Evaluation* 15(2): 141–63. doi:10.1177/1356389008101968.
- Harrits, Gitte Sommer. 2019. Stereotypes in Context: How and When Do Street-Level Bureaucrats Use Class Stereotypes? *Public Administration Review* 79(1): 93–103. doi:10.1111/puar.12952.
- Harrits, Gitte Sommer og Marie Østergaard Møller. 2014. Prevention at the Front Line: How Home Nurses, Pedagogues, and Teachers Transform Public Worry into Decisions on Special Efforts. *Public Management Review* 16(4): 447–80. doi:10.1080/14719037.2013.841980.
- Hupe, Peter og Michael Hill. 2007. Street-Level bureaucracy and public accountability. *Public Administration* 85(2): 279–99.
- Jilke, Sebastian og Lars Tummers. 2018. Which Clients Are Deserving of Help? A Theoretical Model and Experimental Test. *Journal of Public Administration Research and Theory* 28(2): 226–38. doi:10.1093/jopart/muy002.
- Järvinen, Margaretha, Jørgen Elm Larsen og Nils Mortensen, red. 2002. *Det magtfulde møde mellem system og klient*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.
- Järvinen, Margaretha og Nanna Mik-Meyer, red. 2003. *At skabe en klient. Institutionelle identiteter i socialt arbejde*. København: Hans Reitzels Forlag. <https://hansreitzel.dk/products/at-skabe-en-klient-bog-15640-9788741223698> (22. maj 2023).
- Järvinen, Margaretha og Nanna Mik-Meyer. 2012. *At skabe en professionel: Ansvar og autonomi i velfærdsstaten*. Hans Reitzels Forlag. <https://research.cbs.dk/en/publications/at-skabe-en-professionel-ansvar-og-autonomi-i-vel%C3%A6rdsstaten> (27. maj 2024).
- Kim, Hansung og Madeleine Stoner. 2008. Burnout and Turnover Intention Among Social Workers: Effects of Role Stress, Job Autonomy and Social Support. *Administration in Social Work* 32(3): 5–25. doi:10.1080/03643100801922357.
- Lavee, Einat. 2020. Who Is in Charge? The Provision of Informal Personal Resources at the Street Level. *Journal of Public Administration Research and Theory*. doi:10.1093/jopart/muac025.

- Lipsky, Michael. 2010. *Street-Level Bureaucracy, Dilemmas of the Individual in Public Service* (30th Ann. Ed.). Russell Sage Foundation.
<http://www.jstor.org.ep.fjernadgang.kb.dk/stable/10.7758/9781610446631> (19. juni 2016).
- Maynard-Moody, Steven og Michael Musheno. 2012. Social equities and inequities in practice: Street-Level workers as agents and pragmatists. *Public Administration Review* 72(s1): S16–23.
- Maynard-Moody, Steven og Michael Musheno. 2022. *Cops, Teachers, Counselors: Stories from the Front Lines of Public Service. New and Expanded Edition*. 2nd udg. Ann Arbor: University of Michigan Press.
https://www.press.umich.edu/12247078/cops_teachers_counselors (24. maj 2022).
- Mik-Meyer, Nanna. 2018. *Fagprofessionelles møde med udsatte klienter: dilemmaer i den organisatoriske praksis*. Hans Reitzels Forlag.
<https://research.cbs.dk/en/publications/fagprofessionelles-m%C3%B8de-med-udsatte-klienter-dilemmaer-i-den-orga> (27. maj 2024).
- Mik-Meyer, Nanna og David Silverman. 2019. Agency and Clientship in Public Encounters: Co-constructing 'Neediness' and 'Worthiness' in Shelter Placement Meetings. *British Journal of Sociology* 70(5): 1640–60. doi:10.1111/1468-4446.12633.
- Molander, Anders og Harald Grimen. 2010. Understanding Professional Discretion. I *Sociology of Professions: Continental and Anglo-Saxon Traditions*. Göteborg: Daidalos.
- Monrad, Merete. 2016. Kollegialt følelsesarbejde på plejehjem og i daginstitutioner. *Dansk Sociologi* 27(3/4): 65–82. doi:10.22439/dansoc.v27i3/4.5438.
- Møller, Anne Mette. 2018. *Organizing knowledge and decision-making in street-level professional practice. A practice-based study of Danish child protective services*. Frederiksberg: SL Grafik.
- Møller, Anne Mette. 2019. Explicit Professionalism. A Cross-Level Study of Institutional Change in the Wake of Evidence-Based Practice. *Journal of Professions and Organization*. doi:10.1093/jpo/joz003.

- Møller, Anne Mette. 2021. Deliberation and Deliberative Organizational Routines in Frontline Decision-Making. *Journal of Public Administration Research and Theory* 31(3): 471–88. doi:10.1093/jopart/muaa060.
- Møller, Anne Mette. 2022. Mobilizing Knowledge in Frontline Work: A Conceptual Framework and Empirical Exploration. *Perspectives on Public Management and Governance* 5(1): 50–62. doi:10.1093/ppmgov/gvab023.
- Møller, Anne Mette og Caroline Howard Grøn. 2023. Street-Level Leadership: Re-Conceptualizing the Role of the Manager. *Review of Public Personnel Administration*. doi:10.1177/0734371X231155357.
- Møller, Marie Østergaard. 2016. “She Isn’t Someone I Associate with Pension”—a Vignette Study of Professional Reasoning. *Professions and Professionalism* 6(1). doi:10.7577/pp.1353.
- Noordegraaf, Mirko. 2015. Hybrid Professionalism and beyond: (New) Forms of Public Professionalism in Changing Organizational and Societal Contexts. *Journal of Professions and Organization* 2(2): 187–206. doi:10.1093/jpo/jov002.
- Oberfield, Zachary W. 2014. *Becoming bureaucrats: socialization at the front lines of government service*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Schön, Donald A. 1983. *The Reflective Practitioner: How Professionals Think in Action*. New York: Basic Books.
- Statsrevisorerne og Rigsrevisionen. 2016. *Rigsrevisionens beretning om indsatsen over for anbragte børn afgivet til Folketinget med Statsrevisorernes bemærkninger*. København: Statsrevisorerne.
<http://www.rigsrevisionen.dk/media/2104317/sr2115.pdf> (10. august 2016).
- Statsrevisorerne og Rigsrevisionen. 2016. *Beretning om grundlaget for at dokumentere effekt af sociale indsatser*. København: Statsrevisorerne.
- Vaaben, Nana, Kristian Gylling Olesen og Martin Gylling. 2023. Should I stay or should I go? Moralsk stress som push-faktor i politi, folkeskole og ældrepleje. *Tidsskrift for Arbejdsliv* 25(1): 10–27.
- Winter, Søren og Vibeke Nielsen. 2013. *Implementering af politik*. Aarhus: Academica.
- Zacka, Bernardo. 2019. Street-level bureaucracy and democratic theory, i *Research handbook on street-level bureaucracy: the ground floor of government in*

context. Handbooks of research on public policy, red. Peter Hupe. Cheltenham:
Edward Elgar Publishing.

Magtudredningen 2.0: Essay-serien

En central del af Magtudredningen 2.0 er en bred inddragelse af forskere, hvis forskning kredser om et eller flere af magtudredningens temaer. Som led i projektet blev der i foråret 2024 afholdt 15 forskerworkshops, hvor oplægsholdere efterfølgende blev inviteret til at omarbejde deres oplæg til et essay. Essay-serien er forfatternes perspektiver på centrale tematikker for en dansk magtudredning og har forfatterne som afsender.

Dette essay er en del af tema 11 i Magtudredningen 2.0's forskningsplan:

Hvad er vilkårene for mødet mellem borgerne og centrale velfærdsorganisationer i det 21. århundrede?

De store velfærdsinstitutioner inden for socialområdet, sundheds-, beskæftigelses- og uddannelsessektorerne er nogle af de væsentlige kontaktpunkter mellem borgerne og det politiske system og er centrale for borgernes velfærd og deres oplevelse af legitimitet, magt og afmagt i forhold til det politiske system. Dette tema fokuserer på borgernes indflydelse på den hjælp, de modtager, de fagprofessionelles autonomi og den magt, der udøves i implementeringen af de politiske beslutninger herunder inden for politiet som en del af statens voldsmonopol. Temaet omhandler også den digitale udviklings indvirkning på mødet mellem borgerne og de fagprofessionelle, samt om der opstår teknologibaserede kløfter mellem borgergrupper.